

Teme: Turisti ka zajednica grada Malog Lošinja

Susak - pješani otoci ni raj za bose noge!

Susak, mali otok u sjevernom Jadranu, poznat po plitkim pješanim uvalama, predivnoj narodnoj nošnji i žućkastom pijesku od kojeg je nastao. Upravo taj pijesak čini ga jedinstvenim, jer u cijelom Mediteranu nema sličnog otoka! Proglašen je pješanim otokom.

Susak se nalazi u otoknoj skupini Cres-Lošinj. Debele slojeve finog žućkastog pijeska na kamenu vapnenačkom pločniku u nanijeli su pradavni vjetrovi pa su stanovnici od pamtljivijeka oko svojih poljoprivrednih dobara sadili trstiku čija je korijenje u potrazi za vodom prodiralo duboko u tlo otok i otok od erozije.

Otok Susak / Foto: TZ Mali Lošinj /

Ime otoka vjerojatno potječe od grčke riječi «sampsychon» (gr. mažuran, nap. a.) od koje je nastao hrvatski naziv Susak. Otok se po prvi put spominje u pisanim izvorima sredinom 9. stoljeća, kada su se u njegovom akvatoriju sukobili Saraceni i Mletici.

Prvo naselje, čiji podrijetlo seže u vrijeme Rimljana, nastalo je na plodnoj visoravni i naziva se Gornje selo. Donje selo smješteno u luci novijeg je datuma, izgrađeno u vrijeme najvećeg procvata vinogradarstva krajem 19. stoljeća. Zbog svoje izoliranosti, stanovnici Suska sačuvali su svoj arhaični govor (zaštićen kao pokretno kulturno dobro, nap. a.), specifične običaje i jedinstvenu, vrlo slikovitu nošnju. Na otoku je pet do šest originalnih susakih prezimena, koja možete vidjeti na spomenicima mjesnog groblja koje nema uobičajenih stabala, pa djeluje neobično svijetlo.

Susak / Foto: TZ Mali Lošinj /

S obzirom da je proglašen pješanim otokom, na otoku nema vozila, osim bicikala i karijola. Zanimljivost je da ispred svake kuće na otoku možete vidjeti karijolu (ručna kolica sa jednim ili dva kotača za prijenos manjeg tereta, nap. a.) na kojoj piše pripadajućim kućnim brojem ili zemljani ili betonski putovi za pješake. Jedinstvenost Suska je i u tome što posjetitelji tijekom boravka na njemu mogu uživati u hodanju bosih nogu! Otokom pješanim staza u dužini od 8 kilometara idealna je za laganu i ugodnu rekreaciju.

Otok Susak / Foto: TZ Mali Lošinj /

U zimskim mjesecima na otoku živi tek mali broj Susana (između 100 do 150, nap. a.), jer je većina iz ekonomskih razloga, odnosno bolesti koja je napala vinovu lozu čijim uzgojem se bavila većina stanovnika, emigrirala u SAD šezdesetih godina prošlog stoljeća.

Običaji ženskog tradicijskog odijevanja na otoku Susku jako su dobro sačuvani, pa razlikujemo nekoliko varijanti koje se vezuju uz životnu dob i uz prigode. Modificiranu i skromniju varijantu nošnje po susakima može se vidjeti još i danas na otoku. Na injevanje otokom anki također je specifičan, dok na nogama nose pletene vunene kalcete (nekad crvene boje, nap. a.) te raznobojne suknene arape, papuče ili pute.

Otok Susak, nosnja / Foto: TZ Mali Lošinj /

Na otoku svakako valja posjetiti benediktinsku župnu crkvu sv. Nikole (koji je ujedno i zaštitnik otoka, nap. a.), unutar koje je romani ko raspelo „Veli Bouh“ kako ga zovu Sušani. Zanimljiv je i posjet svjetioniku na Garbi, koji je sa svojih 98 metara najviša toka na Susku.

Na Susku raste čak dvjestotinjak vrsta biljaka, ljubitelji šparoga znaju da je vrhunac uživanja u branju i degustaciji mjesec ožujak. Ljubiteljima ukusnog zalogaja preporučamo kušanje uvenih sušakih lignji.

Otok nudi smještaj u malom hotelu, ali i vikend kućama. Simpatična razbibriga otokana je davanje nadimka svakom posjetitelju koji boravi na Susku dulje od jednog dana, a ujedno je i znak da ste postali dio njihove zajednice.

Na Susak možete doći i brodskom linijom iz Malog Lošinja, te katamaranskom linijom iz Rijeke i Malog Lošinja. Na otoku Susku, kao i na svim okolnim otocima lošinjskog arhipelaga, glavna prijevozna sredstva su traktori i karijole.

Susak / Foto TZ Malog Lošinja /

Eko kutak

Zbrinjavanje otpada skup je proces. Industrija recikliranja može otvoriti više radnih mjesta nego industrija tradicionalnog zbrinjavanja otpada. Društvo u kojem odbačene stvari i proizvode ne možemo tretirati kao otpad odnosno smeće već kao vrijedne sirovine koje možemo ponovno vratiti u tehnološke procese te na taj način štedjeti prirodne resurse i sačuvati naš planet, trebaju postati naš prioritet i obveza, ne samo radi nas samih, već i zbog budućih naraštaja. Odvojeno sakupljanje otpada i recikliranje osnove su modernog upravljanja otpadom, jer na taj način štedimo prirodne resurse, smanjujemo gomilanje otpada na odlagalištima i štitimo okoliš.

<https://hkm.hr/zeleni-biseri/susak-pjescani-otocni-raj-za-bose-noge/>

KLJUČNE RIJEČI:

AUTOR: